

2014-ΒΟΥΛΗ_Αναγνωστακης_ΠΑΒ 3611_ΗΣΑΠ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ : Γ'
ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ: Σταδίου 29
ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ: 101 10
Πληροφορίες : Ασπ. Στραντζάλου
Τηλέφωνο : 210 336 8121
Email: asfmis@ggka.gr

ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ:	7
ΣΥΝΗΜΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ:	0
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ:	7

Αθήνα, 27. 6. 2014

Α. Π. Φ90023/12559/903

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων

Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών (2 αντίγραφα)
Κτήριο Βουλής
ΑΘΗΝΑ

Θέμα: Απάντηση στη με ΠΑΒ 3611/9-5-2014 Αναφορά Βουλής

Απαντώντας στη με ΠΑΒ 3611/9-5-2014 αναφορά που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο βουλευτής κ. Δημ. Αναγνωστάκης, η οποία μας διαβιβάστηκε με το με αριθ. ΓΠ 38556/29-5-2014 έγγραφο του Υπουργείου Υγείας και όσον αφορά στα θέματα αρμοδιότητας της Υπηρεσίας μας, σας γνωρίζουμε τα επόμενα:

Ι. Το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας αναθεωρήθηκε από το 2010 και μετά, σε μια προσπάθεια να διασφαλιστεί η μακροχρόνια βιωσιμότητά του και να προστατευθεί ο δημόσιος χαρακτήρας και η κοινωνική του αποτελεσματικότητα. Με δεδομένες τις δημοσιονομικές συνθήκες στη χώρα μας και ύστερα από την ενοποίηση πολλών ταμείων και κλάδων ασφάλισης που είχε προηγηθεί (ν. 3655/2008) συμβάλλοντας στη δημιουργία οικονομιών κλίμακας και διευκολύνοντας την οικονομική διαχείρισή του συστήματος ασφάλισης, ο ν. 3863/2010 εισάγει, για πρώτη φορά ενιαίους ασφαλιστικούς κανόνες (όρια ηλικίας συνταξιοδότησης και τρόπος υπολογισμού της σύνταξης) για το σύνολο των ασφαλισμένων της χώρας, προσαρμοσμένους στα σύγχρονα κοινωνικά και δημογραφικά δεδομένα, προβλέποντας μια περίοδο προσαρμογής.

Στο πλαίσιο αυτό, έχουν ληφθεί μια σειρά μέτρων (ενδεικτικά, ν. 3996/2011, ν. 4093/2012) που αφορούν στα δομικά χαρακτηριστικά του συστήματος (όπως για παράδειγμα οι ασφαλιστικοί κανόνες και η δομή της κύριας σύνταξης), αλλά και μέτρα που σκοπό έχουν την αντιμετώπιση των δημοσιονομικών προβλημάτων της οικονομίας γενικά και, κατ' επέκταση, του συστήματος συντάξεων.

Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται *(i)* μέτρα που αφορούν στη βελτίωση της αναλογιστικής ουδετερότητας του συστήματος και στον επαναπροσδιορισμό της σχέσης ασφαλιστικών εισφορών - ποσού σύνταξης μέσα από την «ισορροπία» του εργασιακού/ασφαλιστικού βίου και της χρονικής περιόδου λήψης σύνταξης, *(ii)* αλλαγές στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης (χρόνος ασφάλισης και ηλικία συνταξιοδότησης) [Σημειώνεται ότι η εφαρμογή των διατάξεων σύνδεσης των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης με το προσδόκιμο ζωής αναμένεται να συμβάλει στη διασφάλιση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας του συνταξιοδοτικού συστήματος και να οδηγήσει σε μια αρμονικότερη σχέση του χρόνου εργασίας και λήψης σύνταξης και δεν συνδέεται με τα συγκεκριμένα δημοσιονομικά προβλήματα που οδήγησαν τη χώρα μας στην ψήφιση νόμων εφαρμογής του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής και εξυγίανσης (μνημόνιο) που συμφωνήθηκε με τους δανειστές (ΔΝΤ-ΕΕ-ΕΚΤ).], *(iii)* έκτακτα μέτρα επιβολής εισφορών/περικοπών συντάξεων (ενδεικτικά: εισφορά αλληλεγγύης, κατάργηση των δώρων Χριστουγέννων-Πάσχα και του επιδόματος αδείας), κ.ά.

II. Σε ό,τι αφορά στην περικοπή των επικουρικών συντάξεων των συνταξιούχων που προέρχονται από τον ΗΣΑΠ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Οι συνταξιούχοι του ΗΣΑΠ λαμβάνουν επικουρική σύνταξη από το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (τέως ΕΤΕΑΜ), στην οποία έχουν επιβληθεί οι ακόλουθες κρατήσεις - μειώσεις:

(i) Με τις διατάξεις της παραγράφου 13 του άρθρου 44 του ν.3986/2011 (Α' 152) θεσπίστηκε από 1.9.2011 και εφεξής η Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, η οποία παρακρατείται μηνιαία από τις επικουρικές συντάξεις που υπερβαίνουν το ποσό των 300 €, με σκοπό την ενίσχυση του Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ) για την κάλυψη ελλειμμάτων φορέων και κλάδων επικουρικής σύνταξης. Το ποσό της εν λόγω εισφοράς, ανάλογα με το ύψος της καταβαλλόμενης σύνταξης, βαίνει κλιμακωτά από 3% έως και 10%.

(ii) Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 4024/2011 (Α' 226) προβλέπεται για τους συνταξιούχους του τέως ΕΤΕΑΜ και ήδη ΕΤΕΑ μείωση, από 1/11/2011, του τμήματος της μηνιαίας σύνταξής τους που υπερβαίνει το ποσό των 150 €, κατά ποσοστό 30%, με σκοπό την αντιμετώπιση των ελλειμμάτων και τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του Ταμείου.

(iii) Με τις διατάξεις των παραγράφων 2-5 του άρθρου 6 του ν. 4051/2012 (Α' 40) προβλέπεται μείωση των επικουρικών συντάξεων, κατά ποσοστό 10% για τις επικουρικές συντάξεις έως 250 €, κατά ποσοστό 15% για τις επικουρικές συντάξεις από 250,01 έως 300 € και κατά ποσοστό 20% για τις επικουρικές συντάξεις από 300,01 € και άνω.

(iv) Με τις διατάξεις, τέλος, του άρθρου πρώτου, παράγραφος ΙΑ, υποπαράγραφος ΙΑ5, περίπτωση 1 του ν. 4093/2012 (Α' 222), όπως έχει αντικατασταθεί και ισχύει, προβλέπονται από 1/1/2013 κλιμακωτές μειώσεις στα αθροίσματα των καταβλητέων την 31^η/12./2012 ποσών κύριας και επικουρικής σύνταξης, εφόσον το άθροισμά τους υπερβαίνει τα 1.000 € κατά μήνα.

Επισημαίνεται ότι, οι ανωτέρω μειώσεις στις επικουρικές συντάξεις, όπως και οι αντίστοιχες μειώσεις στις κύριες συντάξεις, εντάσσονται στο πλαίσιο των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η χώρα μας, μετά την ψήφιση του ν. 3845/2010 (Α' 65), για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής, με στόχο τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος και την καταβολή όσο το δυνατόν εξορθολογισμένων συντάξεων.

Οι ως άνω ρυθμίσεις κρίθηκαν αναγκαίες από την Πολιτεία για λόγους υπέρτατου δημοσίου συμφέροντος, καθώς από τη νομοθέτηση και την εφαρμογή τους εξαρτήθηκε η υπογραφή των συμβάσεων χρηματοδοτικής διευκόλυνσης και η εκταμίευση των αναγκών πόρων στην κρίσιμη καμπή της πιο σοβαρής οικονομικής κρίσης, που αντιμετώπισε η χώρα στην πρόσφατη ιστορία της, μέσα σ' ένα εξαιρετικά σύνθετο διεθνές και ευρωπαϊκό περιβάλλον.

III. Σχετικά με την καταβολή αποζημίωσης από τον εργοδότη σε περίπτωση συνταξιοδότησης, επισημαίνουμε ότι η παράγραφος 1 του άρθρου 5 του ν. 435/1976 «Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινών νόμων και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ 251 Α'), με την οποία αντικαταστάθηκε το εδάφιο β' του άρθρου 8 του ν. 3198/1955 (ΦΕΚ 98 Α'), που είχε προστεθεί με την παρ. 4 του άρθρου 8 του νδ. 3789/1957 (ΦΕΚ 210 Α'), ορίζει τα εξής: «Μισθωτοί εν γένει υπαγόμενοι εις την ασφάλισιν οιουδήποτε ασφαλιστικού οργανισμού, δια την χορήγησιν συντάξεως συμπληρώσαντες ή συμπληρούντες τας προς λήψιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται εάν μεν έχουν την ιδιότητα του εργατοτεχνίτου ν' αποχωρώσιν της εργασίας, εάν δε έχουν την ιδιότητα του υπαλλήλου, είτε ν' αποχωρώσιν είτε ν' απομακρύνωνται της εργασίας των παρά του εργοδότη των, λαμβάνοντες εις απάσας τας περιπτώσεις ταύτας οι μεν επικουρικώς ησφαλισμένοι, τα 40%, οι δε μη

ησφαλισμένοι επικουρικός τα 50% της αποζημίωσης της οποίας δικαιούνται κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, δια την περίπτωσην απροειδοποίητου καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, εκ μέρους του εργοδότη. Δια την κατά τα ανωτέρω χορηγούμενην, εις τους αποχωρούντας ή απομακρυνομένους μισθωτούς, αποζημίωσιν εφαρμόζονται κατά τα λοιπά, πάντα τα οριζόμενα υπό των άρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9 του ν. 3198/55, ως και των διατάξεων του ν. 2112/20 «περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων» ως ούτος ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως και του βδ. της 16/18 Ιουλίου 1920 «περί επεκτάσεως του ν. 2112 «περί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας των ιδιωτικών υπαλλήλων» και επί των εργατών, τεχνιτών και υπηρετών, πλην των διατάξεων των αφορωσών την προειδοποίησιν».

Ως δε επικουρικά ασφαλισμένοι για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 5 του ως άνω Νόμου νοούνται όσοι έχουν συμπληρώσει τις προϋποθέσεις για τη λήψη επικουρικής σύνταξης (άρθρο 16 του ν. 1539/85 «Ένταξη επαναπατριζομένων πολιτικών προσφύγων στους ασφαλιστικούς οργανισμούς και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 64 Α')).

Από τα αμέσως ανωτέρω συνάγεται με σαφήνεια ότι για να δικαιωθεί ο μισθωτός αυτής της μειωμένης αποζημίωσης πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (i) να υπάγεται στην ασφάλιση οιοδήποτε ασφαλιστικού οργανισμού κύριας ασφάλισης για την χορήγηση σύνταξης γήρατος,
- (ii) να έχει τις προϋποθέσεις για την χορήγηση πλήρους τέτοιας σύνταξης και
- (iii) να αποχωρήσει ο ίδιος οικειοθελώς από την εργασία του ή προκειμένου για υπάλληλο να αποχωρήσει ο ίδιος οικειοθελώς ή να απομακρυνθεί (απολυθεί) από τον εργοδότη του μετά την συμπλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης του με πλήρη σύνταξη γήρατος (Α.Π. 384/2011, 200/2011, 416/1994, 989/1991, 67/1991, 850/1989, 883/1983, 414/1981). Με τη συμπλήρωση των παραπάνω προϋποθέσεων δεν δημιουργείται υποχρέωση απόλυσης εξ μέρους του εργοδότη ή αποχώρησης εκ μέρους του μισθωτού, παρέχεται απλώς η ευχέρεια στον εργοδότη να απομακρύνει τον υπάλληλο ή στον υπάλληλο να αποχωρήσει (Α.Π. 918/1995, Α.Π. 67/1991, Α.Π. 644/1990). Άλλωστε, η υποβολή από τον μισθωτό αιτήσεως για απονομή συντάξεως ή χορήγηση αυτής από τον ασφαλιστικό οργανισμό δεν επιδρά στην ισχύ της εργασιακής σχέσεως, εφόσον ο μισθωτός εξακολουθεί, όπως και πριν, να παρέχει τις υπηρεσίες του στον εργοδότη (Α.Π. 284/1996, Α.Π. 414/1991).

Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 435/1976: «**Τυχόν ευνοϊκότεροι δια τους μισθωτούς όροι περιεχόμενοι εις άλλας διατάξεις, συλλογικές συμβάσεις εργασίας, κανονισμούς ή ατομικές συμβάσεις εργασίας, κατισχύουν των διατάξεων της παρ. 1 του παρόντος...».**

IV. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3655/2008, το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού ΗΣΑΠ (ΤΣΠ-ΗΣΑΠ) εντάχθηκε υποχρεωτικά από 1/8/2008 στον Κλάδο Σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Στους σκοπούς του ως άνω Ταμείου ήταν και η **χορήγηση εξόδων κηδείας** σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου του.

Με τις διατάξεις του άρθρου 48 του ν. 3996/2011 (Α, 170) η παροχή αυτή συνεχίζει να χορηγείται από τον κλάδο ασθένειας και μητρότητας σε χρήμα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, όπως και για τους λοιπούς ασφαλισμένους και συνταξιούχους του Ιδρύματος, σύμφωνα με τα επιμέρους οριζόμενα στο άρθρο 32 του α.ν. 1846/1951 (Α, 179). Το ύψος της παροχής αυτής καθορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 8πλασίου του τεκμαρτού ημερομισθίου της ανωτάτης ασφαλιστικής κλάσης, και σήμερα ανέρχεται στο ποσό των 759,52 €.

V. Μετά την ένταξη του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού ΗΣΑΠ (ΤΣΠ-ΗΣΑΠ) στον Κλάδο Σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, οι κατά την ημερομηνία ένταξης (1/8/2008) ασφαλισμένοι του ταμείου υπάγονται στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, εξακολουθούν όμως να διέπονται **ως προς τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης** από τις διατάξεις της νομοθεσίας του τ. ταμείου (άρθρο 2 του ν. 3655/2008), όπως αυτές ισχύουν σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις νόμων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, ο υπολογισμός της σύνταξης λόγω θανάτου εξακολουθεί (και μετά την ένταξη στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) να γίνεται σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του τ. ΤΣΠ-ΗΣΑΠ, δηλαδή σε ποσοστό 60% επί της σύνταξης που ελάμβανε ο θανών κατά την ημέρα του θανάτου του (παρ. 2 του άρθρου 14 του Κανονισμού του τ. ΤΣΠ-ΗΣΑΠ).

VI. Με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 1976/1991 καταργήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 1648/1986 κατά το μέρος που αφορούσαν τη χορήγηση του **ειδικού επιδόματος 15%** στους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης. Με την ίδια διάταξη ορίζεται ρητά ότι κα-

ταργείται και κάθε άλλη διάταξη, που προβλέπει τη χορήγηση τέτοιου επιδόματος σε αγωνιστές Εθνικής Αντίστασης.

Η κατάργηση του ειδικού επιδόματος 15%, έγινε χωρίς διάκριση των σχετικών διατάξεων και ανεξάρτητα από το εάν είχε χορηγηθεί στους αγωνιστές Εθνικής Αντίστασης το επίδομα αυτό προνομιακά (σωρευτικά με την προαγωγή τους), ή μόνο με μορφή αποκαταστατικής παροχής. Η βούληση του νομοθέτη για την κατάργηση όλων αυτών των επιδομάτων Εθνικής Αντίστασης ανεξάρτητα από πού προβλέπεται η χορήγησή τους, προκύπτει όχι μόνον από το γράμμα της προαναφερόμενης διάταξης, αλλά και από την εισηγητική έκθεση του νόμου που αναφέρει ότι «καταργείται το επίδομα που προβλέπεται από το άρθρο 14 του ν. 1648/1986 ή από οποιαδήποτε άλλη διάταξη και παρέχεται στους μισθούς και τις συντάξεις των αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης που έχουν προσληφθεί σε θέσεις που καλύπτονται ασφαλιστικά από όλους τους ασφαλιστικούς φορείς κύριας ασφάλισης, εκτός από το Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ. που ακολουθούν το δημοσιούπαλληλικό καθεστώς συνταξιοδότησης».

Εξάλλου, η κατάργηση αυτή κρίθηκε επιβεβλημένη, αφενός γιατί το επίδομα αυτό δεν κάλυπτε όλες τις κατηγορίες αγωνιστών και, αφετέρου, επειδή θεωρήθηκε αδικαιολόγητη η χορήγηση τέτοιου είδους παροχών με εξωϋπηρεσιακά κριτήρια.

VII. Όσον αφορά, τέλος, στις εκκρεμείς αιτήσεις για χορήγηση σύνταξης, όπως μας ενημέρωσαν οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με το με αριθ. ΤΟ1/674/56 έγγραφό τους, ανέρχονται σε 215 (από αυτές, 26 αφορούν το έτος 2011, 70 το 2012, 101 το 2013 και 18 το διάστημα μέχρι τον Απρίλιο του 2014). Την τρέχουσα περίοδο, το αρμόδιο τμήμα απονομών συντάξεων ΗΣΑΠ εκδίδει τις οριστικές αποφάσεις χορήγησης σύνταξης όσων ασφαλισμένων είχαν υποβάλλει τις αιτήσεις τους τον μήνα Οκτώβριο του έτους 2011 και εκτιμάται ότι από τον Ιούνιο του 2014 θα ξεκινήσει η οριστικοποίηση των αιτήσεων του έτους 2012, με περαιτέρω στόχευση εντός του Α' τριμήνου του έτους 2015 να έχει διεκπεραιωθεί το σύνολο των εκκρεμών συνταξιοδοτικών υποθέσεων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ι. ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

- 1. Γραφείο κ. Υπουργού
- 2. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα
- 3. Γραφείο κας Γεν. Δ/ντριας Κ.Α.
- 4. Δ/νση Όρων Εργασίας, Τμ. Ατομικής Σύμβασης Εργασίας
- 5. Δ/νση Πρόσθετης Ασφάλισης
- 6. Δ/νση Ασφάλισης Ασθένειας & Μητρότητας
- 7. Δ/νση ΚΑΜ

